

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
95 0 P 030123 16 Rev
Banjaluka, 05.5.2017. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudije Rose Obradović, kao predsjednika vijeća, Darka Osmića i Biljane Tomić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M.T. iz B., ..., zastupanog po punomoćniku D.B., advokatu iz B., protiv tužene Opštine B., zastupane po Pravobranilaštvu Republike Srpske, Sjedište zamjenika Trebinje, radi činjenja, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Trebinju 95 0 P 030123 14 Gž od 14.12. 2015. godine, na sjednici održanoj 05.5.2017. godine donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Trebinju broj 95 0 P 030123 13 P od 11.06.2014. godine, odlučeno je:

“I Obavezuje se tuženi da sa parcele označene kao k.č. broj 3123, upisane u zk. ulošku broj 2. KO B. ukloni uređaj za grijanje odnosno hlađenje, koji je lociran na 1,5 m od ulaza u stan tužioca, koji se nalazi na istoj parceli dovede u stanje u kome se nalazio prije 01.12.2011. godine, kada su započeti radovi na izgradnji zgrade tuženog, odnosno osposobi ga za stanovanje, koje se obaveze može osloboditi ako tužiocu isplati novčani iznos od 50.000,00 KM, sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude i pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

II Obavezuje se tuženi da tužiocu isplaćuje, počev od 01.05.2013. godine, pa dok mu konačno ne riješi stambeno pitanje, novčani iznos od po 150,00 KM mjesečno, i to tako što će dospjele obroke isplatiti odjedanput, sa zakonskom zateznom kamatom, počev od dospjeća na plaćanje svakog pojedinog obroka, pa di isplate a ubuduće najkasnije do petog u mjesecu za tekući mjesec, sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude i pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

III Obavezuje se tuženi da tužiocu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 5.369,95 KM sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude i pod prijetnjom prinudnog izvršenja”.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Trebinju 95 0 P 030123 14 Gž od 14.12. 2015. godine žalba tužene je uvažena i prvostepena presuda preinačena tako da je tužbeni zahtjev odbijen.

Obavezan je tužitelj da tuženoj nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.750,00 KM u roku od 30 dana.

Blagovremenom revizijom drugostepenu presudu pobija tužitelj zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji i pobijana presuda preinači tako da se žalba odbije i potvrdi prvostepena presuda.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija nije osnovana.

Predmet odlučivanja u ovom parničnom postupku je zahtjev tužitelja da se tuženi obaveže da ukloni uređaj za grijanje i hlađenje postavljen u neposrednoj blizini ulaza u zgradu u kojoj se nalazi stan tužitelja i da stan osposobi za stanovanje, te zahtjev za isplatu novčanog iznosa od po 150,00 KM mjesečno od 01.5.2013. godine do konačnog rješenja stambenog pitanja zbog nekorisćenja stana.

Odlučujući o ovako postavljenom tužbenom zahtjevu, prvostepeni sud je utvrdio: da se stan tužitelja nalazi sa južne strane novosagrađene zgrade u kojoj je smještena Administrativna služba Opštine B.; da su zgrada Administrativne službe Opštine B. i zgrada u kojoj se nalazi stan tužitelja smješteni na istoj parceli; da je zgrada u kojoj se nalazi stan tužitelja važećim prostornim planovima Opštine B. predviđena za rušenje; da je zgrada Administrativne službe Opštine B. sagrađena u skladu sa regulacionim planom i izdatim rješenjima o lokacijskoj dozvoli, dozvoli za građenje, te da je nadležni upravni organ Opštine B. izdao rješenje o upotrebnoj dozvoli te zgrade, u kom je konstatovano da je zgrada izgrađena i rekonstruisana u skladu sa urbanističko – tehničkim uslovima; da je uz zgradu Administrativne službe Opštine B. postavljen uređaj za grijanje i hlađenje (u daljem tekstu: klimatizacijski uređaj) takođe u skladu sa urbanističko – tehničkim uslovima, da su gabariti tog uređaja udaljeni 1,05 m od ulaza u zgradu u kojoj se nalazi stan tužitelja; da klimatizacijski uređaj proizvodi buku i vibracije, da je Opština B. 14.5.2013. godine donijela odluku da se tužitelju odobre sredstva u iznosu od 150,00 KM mjesečno zbog nemogućnosti korištenja stana dok traje izgradnja zgrade Administrativne službe Opštine B. (u daljem tekstu: zgrada Opštine) i da su radovi na rekonstrukciji zgrade Opštine dovršeni u vrijeme podnošenja tužbe.

Imajući u vidu ovako utvrđeno činjenično stanje, prvostepeni sud nalazi dokazanim da klimatizacijski uređaj tuženog proizvodi buku i vibracije, koji predstavljaju štetne imisije u smislu člana 76. Zakona o stvarnim pravima ("Službeni glasnik RS" br. 124/08, 3/09, 58/09, 95/11 i 60/15, u daljem tekstu ZSP), da je uređaj postavljen na razmaku od 1,05 m na ulazu u zgradu tužitelja, što onemogućuje korištenje stana tužitelja, čime mu je pričinjena šteta, pa je primjenom odredbi člana 156. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ" br. 29/78, 39/85 i 57/89, te "Službeni glasnik Republike Srpske" broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04 – u daljem tekstu: ZOO) i člana 76. stav 4. ZSP udovoljio tužbenom zahtjevu u cjelosti.

Odlučujući o žalbi tužene, drugostepeni sud nije prihvatio činjenična utvrđenja i pravno shvatanje prvostepenog suda, pa je otvorio raspravu u kojoj je saslušao svjedoke i dostupne vještake saslušane u prvostepenom postupku. Ocjenom izvedenih dokaza, drugostepeni sud je zaključio da tužitelj ničim nije dokazao da imisije koje potiču od klimatizacijskog uređaja tužene (buka i vibracije) prelaze granice normale, odnosno dozvoljenosti i da postojanjem i radom klimatizacijskog uređaja tužitelju nije onemogućeno korištenje stana, odnosno da mu ne prijete znatnija šteta u smislu odredbe člana 156. ZOO i odredbe člana 76. stav 1. ZSP, pa je primjenom odredbe 224. stav 1. tačka 5. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS" br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 -u daljem tekstu: ZPP), uvažavajući žalbu tužene, prvostepenu presudu preinačio tako da je tužbeni zahtjev odbio u cjelosti.

Odluka drugostepenog suda je na zakonu zasnovana.

Tačna je tvrdnja revidenta da se drugostepeni sud u obrazloženju pobijane odluke nije posebno bavio pozicijom zgrade Opštine sa pripacima u odnosu na zgradu u kojoj se nalazi stan tužitelja. Međutim, takav propust suda ne predstavlja povredu pravila postupka u smislu odredbe člana 209. u vezi odredbi člana 191. i člana 231. ZPP, budući da se na tu činjenicu nije ukazivalo prigovorima žalbe. Osim toga, tokom cijelog postupka među strankama nije bilo ni sporno da je zgrada Opštine rekonstruisana potpuno u skladu sa lokacijskim uslovima (rješenje opštinskog organa nadležnog za poslove urbanizma i građevinarstva 11.06/364-25/11 od 11.10.2011. godine); rješenjem istog organa o odobrenju izvođenja radova broj 11.06/361-17/11 od 20.10.2011. godine i da je doneseno rješenje o upotrebnoj dozvoli 11.06/361-01/13 od 10.02.2014. godine. Nije sporno ni da je zgrada Opštine rekonstruisana potpuno u skladu sa urbanističko – tehničkim uslovima na osnovu kojih su donesena navedena rješenja, što potvrđuje iskaz rukovodioca organa nadležnog za urbanizam Opštine B. S.B., tako da ovaj sud nalazi da ne postoji protivpravnost u lociranju izgradnje i opremanju zgrade Opštine B. Sigurno je i da udaljenost klimatizacijskog uređaja od oko 1 m od ulaza u zgradu u kojoj se nalazi stan tužitelja otežava korištenje stana tužitelja, ali se ne može zaključiti da onemogućava stanovanje u predmetnom stanu.

Osim toga, tokom postupka za obezbjeđenje dokaza, uviđajem na licu mjesta izvršenim 10.4.2013. godine konstatovano je da i pored postojanja klimatizacijskog uređaja u stanu tužitelja žive podstanari, što u krajnjem znači da je stan podoban za stanovanje i da ga tužitelj koristi izdavanjem podstanarima i ubiranjem zakupnine. Eventualne zahtjeve u pogledu udaljenosti zgrade Opštine i pripadajućih uređaja, odnosno izmjenu urbanističko – tehničkih uslova tužitelj je mogao ostvarivati u upravnim postupcima za izdavanje gore navedenih rješenja o lokacijskoj dozvoli i dozvoli za građenje, kao zainteresovano lice, ali ne i u ovom parničnom postupku.

Pravilno drugostepeni sud nalazi da se u pogledu imisija koje emituje klimatizacijski uređaj tuženog ima primijeniti odredba člana 76. stav 1. ZSP, a ne stav 4. tog člana, kako je to učinio prvostepeni sud.

Odredbom člana 76. stav 1. ZSP propisano je da se nepokretnošću ne smije služiti i koristiti na način da zbog toga na tuđu nepokretnost dospije dim, neugodni mirisi, čađ, otpadne vode, potresi, buka i drugo, ako su *prekomijerni*, s obzirom na namjenu koja odgovara toj nepokretnosti u skladu sa mjestom i vremenom, ili izazivaju znatniju štetu, ili su nedopušteni na osnovu odredaba posebnog zakona (prekomjerne posredne imisije), dok je stavom 4. istog člana propisano da vlasnik nepokretnosti nije dužan da trpi da ga ko bez

posebnog pravnog osnova uznemirava time što posebnim uređajima, ili na drugi način neposredno odašilje na njegovu nepokretnost dim, neugodne mirise, čađ, otpadne vode, potrese, buku i drugo (neposredne imisije), pa je ovlašten da zahtijeva da to uznemiravanje prestane i da mu se nadoknadi pretrpljena šteta.

Iz navedenih odredbi očigledno je da se norma iz stava 1. člana 76. ZSP odnosi na korisnika susjedne nepokretnosti, odnosno na imisije koje potiču od same nepokretnosti, dok se norma iz stava 4. istog člana odnosi na bilo koju osobu, što znači da nije nužno da ta osoba bude korisnik susjedne nepokretnosti, i da štetna imisija potiče od te nepokretnosti.

U konkretnoj situaciji, tužitelj zahtijeva uklanjanje uređaja koji je pripadak susjedne nepokretnosti (zgrade tužene Opštine), radi prestanka emitovanja štetnih imisija – vibracije i buke i sprečavanja štete, koja se navodno manifestuje u nemogućnosti stanovanja u stanu tužitelja. Dakle, radi se o imisiji sa susjedne nepokretnosti (posrednoj imisiji), zbog čega se nedvojbeno ima primijeniti odredba člana 76. stav 1. ZSP.

Za uspjeh u ovoj parnici tužitelj je morao dokazati *prekomjernost* emitovanih buke i vibracija. Pravni standard *prekomjernosti* određuje se u svakoj pojedinačnoj konkretnoj situaciji i zavisi od različitih parametara kao što su položaj susjednih nekretnina, namjena nekretnina, vrijeme emitovanja imisija, njihov uticaj na zdravlje i udobnost života i sl., te podrazumijeva imisije većeg intenziteta od uobičajenih prema navedenim parametrima.

Dakle, nije dovoljno da se utvrdi samo postojanje štetnih imisija kako to nalazi prvostepeni sud, nego se za uspjeh u parnici mora utvrditi i prekomjernost tih imisija. U konkretnoj situaciji, buka i vibracija koje emituje klimatizacijski uređaj tuženog daju pravo tužitelju na zaštitu ako po svom intenzitetu prelaze uobičajenu mjeru, ali ne i ako su u okvirima podnošljivosti. Osjetljivost na imisije ove vrste su sigurno individualna stvar svakog pojedinca, ali postoje standardi i normativi uz čiju se primjenu prekomjernost može utvrditi.

U konkretnoj situaciji, tužitelj je postojanje buke i vibracija koji potiču od klimatizacijskog uređaja dokazivao uz pomoć vještaka mašinske struke N.K. u postupku obezbjeđenja dokaza i na glavnoj raspravi, a iz čijeg nalaza proizlazi da predmetni uređaj proizvodi buku i vibracije uočene prostim opažanjem, ali ne i da ta buka i vibracije prelaze uobičajenu mjeru, odnosno da zadovoljavaju standard prekomjernosti. Osim toga, navedeni vještak izjavljuje da on nije ni stručan za utvrđivanje prekomjernosti buke i vibracija i da ne raspolaže potrebnim uređajima, tako da je tužitelj nakon postupka obezbjeđenja dokaza koji je proveden prije podnošenja tužbe, mogao predložiti provođenje dokaza kojim bi se na odgovarajući način utvrdila prekomjernost štetnih imisija koje emituje klimatizacijski uređaj tuženog (vještak zaštite na radu ili odgovarajući vještak medicinske struke), što on nije učinio.

Dakle, pravilno je drugostepeni sud našao da tužitelj nije dokazao postojanje prekomjernosti štetnih imisija od uređaja tuženog, a samim tim ni postojanje opasnosti za nastanak štete u vidu nemogućnosti korištenja njegovog stana, zbog čega je pravilno odlučio kad je temeljem odredbe člana 126. ZPP odbio njegov zahtjev.

Kako nije dokazano postojanje opasnosti za nastanak štete u vidu nemogućnosti korištenja stana tužitelja, to je pravilno odbijen i zahtjev tužitelja za isplatu naknade stanarine do konačnog rješenja njegovog stambenog pitanja.

Prema navedenom, pobijana presuda nema nedostataka na koje se ukazuje revizijom, niti onih na koje sud pazi po službenoj dužnosti pa je temeljem odredbe člana 248. ZPP o reviziji tužitelja odlučeno kao u izreci.

Predsjednik vijeća

Rosa Obradović

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić